

"საქართველოს ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკის გავლენა
ქვეყნის ფინანსურ სტაბილურობაზე: შედარებითი ანალიზი
საერთაშორისო მაგალითებთან."

თორნიკე თურმანიძე

*„სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის,
ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე ბიზნეს ადმინისტრირების მაგისტრის
აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად“*

საბანკო და საფინანსო საქმე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი გიორგი დანელია

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2024

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორებისადმი აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან/და დასაცავად წარგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

თორნიკე თურმანიძე

06. 24. 2024

აბსტრაქტი

წინამდებარე სამაგისტრო ნაშრომის მიზანია შეისწავლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკის გავლენა ქვეყნის ფინანსურ სტაბილურობაზე და განახორციელოს შედარებითი ანალიზი საერთაშორისო მაგალითებთან. კვლევაში გამოყენებულია თვისებრივი კვლევის მეთოდი, კერძოდ, სტრუქტურირებული ონლაინ გამოკითხვა, რომელიც ჩატარდა საქართველოს ეროვნული ბანკის თანამშრომლებთან. კვლევის შედეგები მიუთითებს, რომ ეროვნული ბანკის მიერ გამოყენებული მონეტარული პოლიტიკის ინსტრუმენტები, როგორცაა ღია ბაზრის ოპერაციები, სარეზერვო მოთხოვნები და რეფინანსირების სესხები, ეფექტურად ზემოქმედებს ფინანსური სისტემის სტაბილურობასა და ფასების დონეზე.

ინფლაციის თარგეთირების რეჟიმი, რომელსაც იყენებს ეროვნული ბანკი, დადებითად მოქმედებს მაკროეკონომიკურ სტაბილურობაზე და ზრდის ფინანსური სისტემის მდგრადობას შოკების მიმართ. შედეგები ასევე ხაზს უსვამს ეროვნული ბანკის კომუნიკაციის, ანგარიშვალდებულებისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის მნიშვნელობას ფინანსური სტაბილურობის უზრუნველყოფაში. თუმცა, კვლევა ავლენს გარკვეულ გამოწვევებს, რომელთა წინაშეც დგას ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკა, მათ შორის, რეგიონში არსებულ გეოპოლიტიკურ რისკებს, ფინანსური ბაზრების განუვითარებლობას და ეკონომიკის სტრუქტურულ თავისებურებებს. ამ გამოწვევების დასაძლევად, ნაშრომი გვთავაზობს მონეტარული პოლიტიკის ჩარჩოს შემდგომ ოპტიმიზაციას, ინფლაციის თარგეთირების რეჟიმის ეფექტურობის შენარჩუნებას, კომუნიკაციისა და ანგარიშვალდებულების გაუმჯობესებას, საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავებას, ფისკალურ და სტრუქტურულ პოლიტიკასთან კოორდინაციის გაძლიერებას, ფინანსური ბაზრების განვითარებისა და ინსტიტუციური გაძლიერების ხელშეწყობას. კვლევას წვლილი შეაქვს მონეტარული პოლიტიკის როლის გააზრებაში ფინანსური სტაბილურობის უზრუნველყოფის საქმეში

და ღირებულ ინფორმაციას აწვდის საქართველოს ეროვნულ ბანკსა და სხვა განვითარებად ქვეყნებს.

Abstract

The purpose of this master's thesis is to study the influence of the country's central bank's monetary policy on its financial stability using the example of the National Bank of Georgia and compare the approach with adopted mechanisms abroad. It should be noted that the research is conducted using the qualitative method, namely, a structured survey organized among the employees and scholars from the National Bank of Georgia.

According to its results, the chosen monetary policy instruments, such as open market operations, reserve requirements, and refinancing loans, do effectively influence financial system stability and the price level in general; the inflation targeting regime also positively influences the level of macroeconomic stability and the system's resilience to shocks;

Meanwhile, communication and accountability and international cooperation are critical to maintaining financial stability. However, the survey reveals that identified challenges doubtlessly remain in the workings of the National Bank's monetary policy, namely, unresolved regional geopolitical risks, underdeveloped financial markets, and unusual economic structure. To ensure their elimination, this paper suggests re-optimizing the country's monetary policy framework, maintaining the effectiveness of the inflation targeting regime, enhancing communication and accountability, deepening international cooperation, coordinating better with fiscal and structural counterparts, advancing financial markets, and institutionalizing a greater extent. Therefore, this research delivers a societal contribution by improving understanding of the role of monetary policy in ensuring financial stability and providing recent information for the National Bank of Georgia and similar developing economies.